

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG
BAN BẢO VỆ, CHĂM SÓC SỨC KHỎE CÁN BỘ TRUNG ƯƠNG

BẢN TIN

BẢO VỆ

SỨC KHỎE CÁN BỘ

**Mô hình bệnh tật và công tác bảo vệ,
chăm sóc sức khỏe cán bộ**

Chủ tịch Hồ Chí Minh với trí thức ngành Y

Xứng đáng với danh hiệu

Anh hùng lao động trong thời kỳ đổi mới

Lưu hành nội bộ

**SỐ 2
2-2012**

BẢO VỆ SỨC KHỎE CÁN BỘ

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

1. **Đồng chí Nguyễn Quốc Triệu**, Trưởng ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương, Chủ tịch.
2. **Đồng chí Nguyễn Văn Quỳnh**, Phó trưởng ban Tổ chức Trung ương, Phó trưởng ban Thường trực Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương, Phó Chủ tịch.
3. **Đồng chí Nguyễn Thị Xuyên**, Thứ trưởng Bộ Y tế, Phó trưởng ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương, Phó Chủ tịch.

CÁC ỦY VIÊN:

4. **GS.TSKH. Phạm Mạnh Hùng**, Chủ tịch Tổng hội Y học Việt Nam.
5. **GS.TS. Phạm Gia Khải**, Ủy viên Ban, Chuyên gia cao cấp Bộ Y tế, Phó chủ tịch Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ Trung ương, Chủ tịch Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Bắc, Chủ tịch Hội Tim mạch Việt Nam.
6. **GS.TS. Bùi Đức Phú**, Ủy viên Ban, Phó chủ tịch Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ Trung ương, Chủ tịch Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Trung, Giám đốc Bệnh viện Trung ương Huế.
7. **PGS.TS. Trần Duy Anh**, Ủy viên Ban, Phó chủ tịch Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ Trung ương, Giám đốc Bệnh viện Trung ương Quân đội 108.
8. **PGS.TS. Lương Ngọc Khuê**, Ủy viên Ban, Phó chủ tịch Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Bắc, Cục trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, Bộ Y tế.
9. **PGS.TS. Nguyễn Đức Công**, Ủy viên Ban, Phó chủ tịch Thường trực Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Nam, Giám đốc Bệnh viện Thống Nhất.
10. **GS.TS. Đỗ Kim Sơn**, Chuyên gia cao cấp Bộ Y tế, Ủy viên Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Bắc, Chủ tịch Hội Ngoại khoa Việt Nam.
11. **GS.TS. Vũ Văn Đình**, Chuyên gia cao cấp Bộ Y tế, Ủy viên Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Bắc.
12. **PGS.TS. Nguyễn Tiến Quyết**, Ủy viên Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Bắc, Giám đốc Bệnh viện Việt Đức.
13. **PGS.TS. Lê Văn Thạch**, Phó chủ tịch Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Bắc, Giám đốc Bệnh viện Hữu Nghị.
14. **PGS.TS. Nguyễn Minh Hà**, Phó chủ tịch Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Bắc, Viện trưởng Viện Y học Cổ truyền Quân đội.
15. **TS. Nguyễn Trường Sơn**, Phó chủ tịch Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Nam, Giám đốc Bệnh viện Chợ Rẫy.
16. **TS.BS. Nguyễn Quốc Anh**, Ủy viên Hội đồng chuyên môn bảo vệ sức khỏe cán bộ miền Bắc, Giám đốc Bệnh viện Bạch Mai.

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN

- TS. Trần Huy Dụng, Ủy viên Ban, Chánh văn phòng Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương

TRƯỞNG BAN BIÊN TẬP

- BS.CKI. Đặng Quốc Việt, Giám đốc Trung tâm Truyền thông giáo dục sức khỏe Trung ương, Bộ Y tế

PHÓ TRƯỞNG BAN BIÊN TẬP

- TS. Đặng Xuân Tin, Ủy viên chuyên trách Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương
- BS.CKII. Hà Chính Nghĩa, Phó chánh văn phòng Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương

THƯ KÝ BIÊN TẬP

- CN. Hà Văn Nga, Phó trưởng phòng Thông tin- Thư viện, Trung tâm Truyền thông giáo dục sức khỏe Trung ương, Bộ Y tế
- CN. Phan Quỳnh Hoa, Phó trưởng phòng Tổng hợp- Hành chính Văn phòng Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương

ỦY VIÊN BIÊN TẬP

- ThS. Lê Thanh Sơn, Trưởng phòng Tổng hợp-Hành chính Văn phòng Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương
- BS. Đặng Phương Liên, Trung tâm Truyền thông giáo dục sức khỏe Trung ương, Bộ Y tế
- CN. Phạm Trà Giang, Trung tâm Truyền thông giáo dục sức khỏe Trung ương, Bộ Y tế
- CN. Quãn Thủy Linh, Trung tâm Truyền thông giáo dục sức khỏe Trung ương, Bộ Y tế

ỦY VIÊN TRỊ SỰ

- CN. Trần Thị Kim Thảo, Trưởng phòng Tài chính- Quản trị, Văn phòng Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương
- ThS. Dương Quang Tùng, Trưởng phòng Tài chính- Kế toán, Trung tâm Truyền thông giáo dục sức khỏe Trung ương, Bộ Y tế

ỦY VIÊN THIẾT KẾ

- HS. Nguyễn Huyền Trang, Trung tâm Truyền thông giáo dục sức khỏe Trung ương, Bộ Y tế

Thư của Hồ Chủ tịch gửi Hội nghị Cán bộ Y tế ngày 27/2/1955

Gửi Hội nghị Cán bộ Y tế

Bác thân ái chúc các cô (nghe nói có nữ bác sĩ ở Nam về), các chú vui vẻ mạnh khỏe, hăng hái trao đổi kinh nghiệm, bàn định kế hoạch cho thiết thực và làm việc cho tiến bộ. Bác góp vài ý kiến sau đây để giúp các cô, các chú thảo luận:

- **Trước hết là phải thật thà đoàn kết.** Đoàn kết là sức mạnh của chúng ta. Đoàn kết thì vượt được mọi khó khăn, giành được nhiều thành tích. Đoàn kết giữa cán bộ cũ và cán bộ mới. Đoàn kết giữa tất cả những người trong ngành y tế - từ các bộ trưởng, thứ trưởng, bác sĩ, dược sĩ, cho đến các anh chị em giúp việc. Bởi vì công việc và địa vị tuy có khác nhau, nhưng người nào cũng là một bộ phận cần thiết trong ngành y tế, trong việc phục vụ nhân dân.

- **Thương yêu người bệnh.** Người bệnh phó thác tính mệnh của họ nơi các cô, các chú. Chính phủ phó thác cho các cô, các chú việc chữa bệnh tật và giữ sức khỏe của đồng bào. Đó là một nhiệm vụ rất vẻ vang. Vì vậy, cán bộ cần phải thương yêu, săn sóc người bệnh như anh em ruột thịt của mình, coi họ đau đớn cũng như mình đau đớn. "Lương y phải như từ mẫu", câu nói ấy rất đúng.

- **Xây dựng một nền y học của ta.** Trong những năm nước ta bị nô lệ, thì y học cũng như các ngành khác đều bị kìm hãm. Nay chúng ta đã độc lập, tự do, cán bộ cần giúp đồng bào, giúp Chính phủ xây dựng một nền y tế thích hợp với sự nhu cầu của nhân dân ta. Y học càng phải dựa trên nguyên tắc: khoa học, dân tộc và đại chúng.

Ông cha ta ngày trước có nhiều kinh nghiệm quý báu về cách chữa bệnh bằng thuốc ta, thuốc bắc. Để mở rộng phạm vi y học, các cô, các chú cũng nên chú trọng nghiên cứu và phối hợp thuốc "đông" và thuốc "tây".

Mong các cô, các chú cố gắng thi đua, làm tròn nhiệm vụ.

Chào thân ái và thành công

Tháng 2 - 1955

HỒ CHÍ MINH

Bài phát biểu của đồng chí Tô Huy Rứa, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tổ chức Trung ương tại Hội nghị toàn quốc tổng kết công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ năm 2011 và triển khai nhiệm vụ năm 2012 (Hà Nội, ngày 12 tháng 01 năm 2012)

Kính thưa Hội nghị!

Chuẩn bị đón xuân Nhâm Thìn 2012, thay mặt Bộ Chính trị, Ban Bí thư, tôi chúc các đồng chí, qua các đồng chí đến toàn thể cán bộ, công chức, nhân viên các cơ quan, đơn vị làm công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ một Năm Mới sức khỏe, hạnh phúc, may mắn và thành công!

Được Bộ Chính trị phân công phụ trách công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ, hôm nay, tôi rất phấn khởi đến dự Hội nghị với các đồng chí. Qua theo dõi, tôi thấy rằng, trong năm 2011 vừa qua, các đồng chí đã làm được nhiều việc, ngoài công việc thường xuyên còn có nhiều việc mới, quan trọng. Có thể nêu những việc lớn nổi bật mà các đồng chí đã làm được:

Một là, thường xuyên quản lý chặt chẽ, nắm chắc được tình hình sức khỏe cán bộ, kịp thời chỉ đạo khám và điều trị bệnh cho cán bộ cấp cao thuộc diện Trung ương và các cấp ủy địa phương quản lý. Kịp thời thông tin báo cáo xin ý kiến chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư giải quyết hiệu quả việc chăm sóc sức khỏe cán bộ cao cấp, cán bộ chủ chốt của Đảng, Nhà nước. Không những bảo đảm tốt tình hình sức khỏe cho cán bộ ở trong nước

mà còn bảo đảm tốt cho cán bộ lãnh đạo đi công tác nước ngoài; phối hợp tốt với các bệnh viện, cơ sở y tế ở trong và ngoài nước chăm sóc và điều trị cho cán bộ cao cấp.

Hai là, phối hợp với các ban, bộ, ngành, đoàn thể ở Trung ương tham mưu đề xuất kịp thời các chế độ chính sách liên quan đến công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ như: sửa đổi, bổ sung chế độ hỗ trợ kinh phí khám chữa bệnh đối với cán bộ cao cấp; hỗ trợ tiền ăn đối với cán bộ thuộc diện được bảo vệ, chăm sóc sức khỏe trong thời gian điều trị tại bệnh viện; điều chỉnh, bổ sung một số mức chi phí, phục vụ trực tiếp cho đội ngũ cán bộ làm công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ, hướng dẫn khám bệnh định kỳ, kết hợp khám sức khỏe phục vụ công tác chuẩn bị nhân sự Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, bầu cử Quốc hội Khóa XIII và Hội đồng nhân dân các cấp...

Công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ, đặc biệt là những đồng chí cán bộ hoạt động cách mạng trước Cách mạng tháng Tám năm 1945, những đồng chí đã trải qua các cuộc chiến tranh gian khổ, sức khỏe yếu, việc chăm sóc, bảo vệ sức khỏe cán bộ đã thể hiện sự quan tâm đặc biệt của Đảng, Nhà

nước, góp phần làm tốt công tác tư tưởng của đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ đã nghỉ hưu.

Ba là, hệ thống bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ tiếp tục được kiện toàn từ Trung ương đến các địa phương, bảo đảm sự thống nhất về đối tượng cán bộ được bảo vệ, chăm sóc sức khỏe và chế độ chính sách đối với các đối tượng được bảo vệ, chăm sóc sức khỏe và cán bộ làm công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe trong toàn hệ thống, từ đó từng bước nâng cao chất lượng thăm khám, điều trị và bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ.

Hoạt động của các hội đồng chuyên môn, các phòng khám, phòng điều trị cán bộ từ Trung ương đến các địa phương có nhiều tiến bộ, đã từng bước đáp ứng được yêu cầu. Các địa phương đã nhận thức đầy đủ hơn trong chỉ đạo, bố trí cán bộ, ban hành các quy định, các quy chế hoạt động... đồng thời có sự quan tâm đầu tư về cơ sở hạ tầng, trang thiết bị chuyên môn cho công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe của cán bộ.

Năm qua, công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ các cấp đã thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị, đã phối hợp chặt chẽ với các bộ, ban, ngành liên quan huy động được sức mạnh của toàn hệ thống trong công tác phục vụ, chăm sóc sức khỏe cán bộ. Sau khi được kiện toàn, Lãnh đạo Ban Bảo vệ, Chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương đã trực tiếp kiểm tra, chỉ đạo, làm việc với cấp ủy địa phương về công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ; làm việc với các ban bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ của các bộ, ngành và cơ quan liên quan về cơ chế phối hợp trong hoạt động của ngành...; hệ thống bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ tiếp tục được kiện toàn, hoạt động ngày càng đi vào nề nếp. Công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ ngày càng được cấp ủy, lãnh đạo các cấp quan tâm, đầu tư...; đội ngũ các y, bác sỹ đã cố gắng vươn lên phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, tạo được lòng tin đối với

cán bộ quản lý trong điều kiện đời sống còn nhiều khó khăn. Có được sự thành công như vậy, là được sự quan tâm tạo điều kiện của các cấp lãnh đạo, nhưng trước hết là sự tận tâm của các đồng chí.

Thay mặt Bộ Chính trị, Ban Bí thư, tôi xin nhiệt liệt biểu dương các đồng chí!

Tuy nhiên, công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe vẫn còn một số mặt hạn chế, yếu kém, bất cập. Mô hình tổ chức trong toàn ngành cần được tiếp tục nghiên cứu để hoàn thiện sao cho ngang tầm với nhiệm vụ. Ở một số đơn vị, số biên chế chưa đáp ứng được yêu cầu công tác, hoặc có biên chế nhưng vẫn chưa tuyển được cán bộ về làm việc, thiếu cán bộ chuyên môn giỏi. Tổ chức hoạt động còn hạn chế; việc tham mưu, đề xuất giải quyết các vấn đề phát sinh còn chậm. Công tác tổ chức an dưỡng, điều dưỡng và hướng dẫn phòng bệnh chăm sóc sức khỏe ban đầu chưa được quan tâm đúng mực. Sự quan tâm đầu tư cho công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ ở một số địa phương chưa tương xứng với vai trò vị trí của nhiệm vụ bảo vệ chăm sóc sức khỏe cán bộ.

Năm 2012, công tác bảo vệ sức khỏe cán bộ vẫn tiếp tục đặt ra nhiều nhiệm vụ phải thực hiện cho tốt, do vậy, các đồng chí cần tăng cường nỗ lực và có nhiều sáng kiến hơn nữa. Tôi rất tán thành 10 nhiệm vụ trong báo cáo của Ban do đồng chí Phó Trưởng ban Thường trực đã trình bày, trong đó đều là những việc quan trọng mà chúng ta phải làm. ***Đối với Đảng cán bộ là vốn quý, đối với cán bộ sức khỏe là vốn quý, vậy ta phụ trách vốn quý của vốn quý.*** Để hoàn thành nhiệm vụ đó có nhiều việc tôi thấy chúng ta phải làm tốt như: công tác kiện toàn bộ máy, công tác tổ chức cán bộ, cách thức tổ chức cho chặt chẽ, khoa học; vừa củng cố ở Trung ương, vừa kiện toàn ở địa phương. Bộ Chính trị, Ban Bí thư rất quan tâm đến công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ; đa số các đề xuất, kiến

ng nghị của các đồng chí đều được nghiên cứu xem xét và thông qua.

Phối hợp tốt với các ngành, đơn vị từng bước đầu tư nâng cấp cơ sở vật chất và trang thiết bị các sở khám, chữa bệnh, phương tiện phục vụ các đồng chí lãnh đạo cao cấp của Đảng và Nhà nước; đào tạo, chuyển giao công nghệ cho đội ngũ cán bộ kỹ thuật tiếp cận thành tựu mới của khoa học kỹ thuật y tế; thực hiện tốt các chế độ, chính sách trong lĩnh vực bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ; làm tốt công tác tuyên truyền để mọi người có điều kiện hiểu hơn về công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ; triển khai thực hiện tốt các hoạt động công tác đối ngoại; đẩy mạnh việc hoạt động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; phát huy những tiềm năng của ngành y tế, kể cả nhà nước và tư nhân; xây dựng đội ngũ cán bộ có đủ bản lĩnh chính trị, năng lực chuyên môn, phẩm chất đạo đức ngang tầm với yêu cầu trong thời kỳ đổi mới... trong đó, đặc biệt, tập trung vào làm tốt việc xây dựng Đề án Chương trình mục tiêu bảo vệ sức khỏe cán bộ.

Cần tổng kết công tác của nhiệm kỳ qua, đề xuất nhiệm vụ cho nhiệm kỳ mới. Rà soát các văn bản, hướng dẫn... trước đây, những văn bản, hướng dẫn nào còn phù hợp thì phát huy, nội dung nào không còn phù hợp thì đề xuất thay thế, bổ sung. Cần tập trung xây dựng củng cố các cơ sở điều dưỡng; làm tốt việc phòng bệnh, chăm sóc sức khỏe ban đầu; khám điều trị khi có bệnh, nghỉ dưỡng, an dưỡng và dinh dưỡng phải liên hoàn và kết hợp được với nhau. Để đạt được mục tiêu *“sức khỏe ngày càng tăng, bệnh tật ngày càng giảm, tuổi thọ ngày càng cao, chất lượng sống ngày càng tốt”*, chúng ta cố gắng để thực hiện, nói đi đôi với làm.

Một lần nữa, thay mặt Bộ Chính trị, Ban Bí thư, tôi chúc các đồng chí sức khỏe và thành công ■

Sức khỏe là vốn quý nhất của mỗi con người và của toàn xã hội. Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cho mọi người là một trong những mục tiêu tốt đẹp nói lên tính ưu việt của chế độ ta. Sau hơn 20 năm thực hiện đường lối đổi mới, mức sống của nhân dân nâng cao, cơ cấu bệnh tật ở Việt Nam cũng thay đổi đáng kể. Theo báo cáo của Bộ Y tế tháng 5/2010, tỷ lệ bệnh tật người dân Việt Nam 67% là bệnh không lây nhiễm, bệnh nhiễm trùng chỉ còn 22%, tai nạn giao thông và tai nạn thương tích là 11%. Như vậy, mô hình bệnh tật ở Việt Nam đang hình thành giống như bước đầu của một nước phát triển. Chính vì vậy, chiến lược chăm sóc sức khỏe của Việt Nam cũng phải được điều chỉnh cho phù hợp xu thế thực tiễn.

Đánh giá mô hình bệnh tật của cán bộ là một việc làm rất quan trọng nhằm phát hiện sớm các dấu hiệu bất thường và có biện pháp điều trị dự phòng. Tuy nhiên, trước những yêu cầu của nhiệm vụ đòi hỏi ngày càng cao, việc đánh giá mô hình bệnh tật cán bộ cần phải có những nghiên cứu, xây dựng những giải pháp đồng bộ, thiết thực giúp công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ ngày một tốt hơn.

Qua kiểm tra sức khỏe 516 cán bộ cao cấp đương chức trong Đại hội XI của Đảng, tỷ lệ các nhóm bệnh: nội tiết-chuyển hóa chiếm 76,5% (rối loạn chuyển hóa lipid 42,4%); tim mạch 41,5% (tăng huyết áp 31%); tiêu hóa 42,6%; tiết niệu 25,4%; xương khớp 12,2%; tai mũi họng 10,9%; mắt 8,1%; răng hàm mặt 3,7%... Do vậy, việc dự báo các yếu tố nguy cơ và có chiến lược dự phòng các bệnh trên cho cán bộ cao cấp đương chức là hết sức quan trọng.

Với cán bộ cao cấp nguyên chức, qua khám sức khỏe định kỳ 811 cán bộ năm 2010, thấy tỷ lệ các nhóm bệnh: tim mạch

MÔ HÌNH BỆNH TẬT VÀ CÔNG TÁC BẢO VỆ, CHĂM SÓC SỨC KHỎE CÁN BỘ

TS. NGUYỄN QUỐC TRIỆU,

Trưởng Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương

TS. ĐẶNG XUÂN TIN,

Ủy viên Chuyên trách Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương

chiếm tỷ lệ cao nhất 79% (tăng huyết áp 69,5%), nội tiết-chuyển hóa 45% (rối loạn chuyển hóa lipid 25,3%), tiết niệu 39,1% (phì đại tiền liệt tuyến 34%), tiêu hoá 34,9%, xương khớp 29,6%, mắt 31,3%... Cán bộ cao cấp nguyên chức thường mắc nhiều bệnh cùng một lúc nhất là các bệnh mạn tính, trung bình 1 người mắc 3,3 bệnh.

Với cơ cấu bệnh như vậy, cán bộ cao cấp nguyên chức cần thực hiện chế độ kiểm tra sức khỏe định kỳ 6 tháng hoặc 1 năm/1 lần hoặc khi có diễn biến bất thường theo qui định giúp cho các thầy thuốc làm bảo vệ chăm sóc sức khỏe cán bộ phát hiện sớm các bệnh nguy hiểm và có kế hoạch dự phòng tốt hơn như các bệnh: tăng huyết áp, tai biến mạch máu não, đái đường, ung thư...

Một số giải pháp chủ yếu:

- Thực hiện đầy đủ quy định số 22-QĐ/BBVCSSK về chế độ quản lý và chăm sóc sức khỏe cán bộ.

- Thường xuyên chủ động có kế hoạch kiểm tra sức khỏe định kỳ cho các đối tượng, qua kiểm tra để phát hiện sớm

bệnh, trên cơ sở đó tư vấn cho người bệnh, đề ra biện pháp phòng bệnh, kể cả điều trị dự phòng, nhất là các bệnh thường gặp: tăng huyết áp, nhồi máu cơ tim, đái tháo đường, tuyến tiền liệt, ung thư, gút...

- Cần đầu tư có chất lượng thiết bị hệ thống máy móc mới đồng bộ.

- Về chuyên môn và đào tạo cán bộ: Nâng cao chất lượng chuyên môn ở cơ sở quản lý sức khỏe cán bộ. Đưa công tác đào tạo tập huấn chuyên môn thành chương trình thường xuyên hàng năm của Ban theo chuyên đề.

- Giáo dục, tuyên truyền nâng cao ý thức trách nhiệm trong công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe.

- Đối với cán bộ làm công tác bảo vệ sức khỏe cán bộ: Có trách nhiệm đôn đốc, nhắc nhở cán bộ diện quản lý kiểm tra sức khỏe định kỳ và đột xuất, phát hiện bệnh kịp thời khi thấy bất thường và điều trị tích cực. Cung cấp những thông tin cần thiết về triệu chứng, nguyên tắc điều trị một số bệnh thường gặp nhằm nâng cao kiến thức tự chăm sóc sức khỏe cho cán bộ diện

quản lý.

- Đối với cán bộ được bảo vệ sức khỏe: Mỗi người cần tự trang bị cho mình những hiểu biết cơ bản về những bệnh thường gặp, về chế độ ăn uống, nghỉ ngơi, sinh hoạt phù hợp giúp cho việc dự phòng bệnh được tốt. Chủ động thực hiện kiểm tra sức khỏe định kỳ, thực hiện các hướng dẫn về bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ theo quy định của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương.

Đời sống kinh tế xã hội và mức sống của người dân Việt Nam còn thấp so với nhiều nước trong khu vực và trên thế giới nhưng tuổi thọ trung bình đã cao hơn một số nước có trình độ kinh tế xã hội cao hơn Việt Nam (tuổi thọ trung bình của Việt Nam hiện nay là 73 tuổi cao hơn Ấn Độ, Nga, Thái Lan, Philippin...). Kết quả này cho thấy, đường lối chăm sóc sức khỏe của Đảng và Nhà nước ta rất đúng hướng đã kết hợp hài hòa giữa phòng bệnh, chăm sóc sức khỏe ban đầu, khám chữa bệnh: kết hợp y tế cơ sở và y tế chuyên sâu, kỹ thuật cao, chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em, người cao tuổi... nhưng một điều quan trọng hiện nay là: tuổi thọ trung bình cao nhưng tuổi thọ có chất lượng lại thấp (chỉ 62 tuổi trên tuổi thọ trung bình là 73 tuổi).

Cán bộ cao cấp đa số là trên 55 tuổi. Việc chăm sóc sức khỏe ở độ tuổi này để có tuổi thọ có chất lượng là rất quan trọng. Công việc của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ các cấp là tăng cường thông tin, truyền thông kiến thức bảo vệ sức khỏe, tổ chức kiểm tra, theo dõi sức khỏe, phát hiện sớm điều trị kịp thời có hiệu quả, phục hồi sức khỏe bằng an dưỡng, dinh dưỡng, lối sống hợp lý là rất quan trọng ■

Chủ tịch Hồ Chí Minh là lãnh tụ thiên tài, người thầy vĩ đại của Đảng ta, dân tộc ta. Tư tưởng, tác phong, đạo đức đầy nhân văn của Người đã cảm hóa mọi tầng lớp nhân dân ta, đặc biệt là trí thức.

Hồ Chí Minh - sức lôi cuốn và niềm tin

Sau Ngày Độc lập 2/9/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã động viên rất nhiều nhân sĩ, trí thức phục vụ cách mạng, tham gia kháng chiến cứu quốc.

Giáo sư Hồ Đắc Di sinh trưởng trong một gia đình danh gia vọng tộc, được đào tạo và làm việc ở thủ đô nước Pháp, rồi về nước làm việc dưới chế độ cũ được cảm hoá bởi tấm gương hy sinh, đạo đức trong sáng, cao thượng của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Đối với riêng tôi, thân thế và sự nghiệp của Hồ Chủ tịch gắn bó với cả sự thức tỉnh về ý thức dân tộc trong buổi đầu, với cả sự lựa chọn con đường đi về sau này, với cả niềm tin vững chắc vào tương lai của đất nước”.

GS. Hồ Đắc Di đã được Hồ Chủ tịch và Chính phủ tín nhiệm giao cho nhiều nhiệm vụ quan trọng trong ngành giáo dục và y tế, có 32 năm là Hiệu trưởng Trường đại học Y Dược khoa Hà Nội. Kể từ khi được gặp Bác Hồ ở Paris (1919) đến khi Bác mất (1969), người thầy của nhiều thế hệ thầy thuốc Việt Nam đã nói: “Điều kỳ diệu của Bác Hồ là: Người là bậc thánh nhân xuất chúng nhưng lại không xa rời nhân dân đại chúng, là nhân vật thần thoại truyền kỳ nhưng lại gần gũi biết bao đối với những con người bình thường, nhỏ bé và bất hạnh. Người có ảnh hưởng sâu xa đến tâm tư, tình cảm của mỗi chúng ta, trẻ cũng như già”.

GS. Hồ Đắc Di là người hiểu thấu tư tưởng và thẩm nhuần đạo đức và lối sống của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Điều này thể hiện ở chính cuộc đời ông: Giáo sư là một trí thức, có địa vị cao trong xã hội, song

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỚI TRÍ THỨC NGÀNH Y

Bác Hồ thăm Bệnh xá Vân Đình (nay là Bệnh viện Vân Đình, Hà Nội)

cuộc sống hàng ngày rất giản dị, cởi mở, nhân hậu vị tha, trọng đạo lý hơn lợi lộc, hưởng thụ. Giáo sư đã được Nhà nước tặng thưởng 8 Huân chương cao quý, năm 1996 được truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về khoa học và kỹ thuật.

Giáo sư Tôn Thất Tùng là người chăm lo sức khỏe Hồ Chủ tịch ngay từ những ngày Cách mạng Tháng Tám thành công. Ông kể: “Nhớ ngày đầu tiên ở Bắc Bộ phủ: một cụ già ăn mặc rất giản dị, gầy gò, trán cao, hai mắt sáng và toàn thân toát ra một sức hấp dẫn lạ thường. Ngay giờ phút ấy, tôi đã biết cuộc đời của tôi, tâm hồn và trí tuệ tôi đã đi theo Bác. Tôi vui sướng lắm”. Trong suốt cuộc đời mình, Giáo sư đã vinh dự được gần gũi, được Chủ tịch Hồ Chí Minh trực tiếp dìu dắt, tin cậy với niềm tin yêu đặc biệt và tình cảm gần gũi. Ông viết: “Nếu quả tôi đóng góp chút gì về khoa học, chính là nhờ tôi biết học và hành bài học đoàn kết của Bác Hồ. Tôi hiểu rằng sự

nghiệp khoa học bao giờ cũng là sự nghiệp tập thể. Người làm công tác khoa học phải học cách phối hợp, phối hợp rất tài tình các bình chủng khác nhau như Bác Hồ đã tập hợp trí dũng của dân ta, đưa dân ta từ thắng lợi này đến thắng lợi khác”.

GS. Tôn Thất Tùng là Anh hùng Lao động (1962), được tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh (1982) và năm 1996 đã được truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về khoa học và kỹ thuật.

Hồ Chí Minh - một tình thương bao la

GS. Đỗ Xuân Hợp được Bác Hồ giao nhiệm vụ tổ chức cứu đói vào tháng 10 năm 1945. Thực hiện nhiệm vụ Bác giao, bác sỹ Hợp mời nhiều vị nhân sĩ, trí thức tham gia công tác tại Hội Cứu đói. Ông cùng các hội viên đi đến nhiều gia đình ở các đường phố quây góp tiền gạo ủng hộ đồng bào. Hội đã tổ chức những điểm nấu cháo để phát cho những người bị đói, hoặc cấp gạo, cấp tiền cho người quá túng bần.

Kháng chiến toàn quốc bùng nổ, gia đình bác sỹ Hợp và các trí thức Việt Nam theo tiếng gọi thiêng liêng của Bác Hồ tham gia kháng chiến đến ngày thắng lợi hoàn toàn.

Bác Hồ tuy ở xa, nhưng Người vẫn theo dõi bước tiến bộ của những người trí thức mà Bác đã dìu dắt. Mùa thu năm 1952, trong dịp dự lớp chính huấn do Bộ Tổng Tư lệnh tổ chức, bác sỹ Hợp may mắn được gặp vị lãnh tụ kính yêu. Bác nói: “Bác có phần thưởng cho chú Hợp đây!”. Bác sỹ Hợp xúc động đưa hai tay đỡ lấy chiếc áo cánh bằng đùi, có thêu dòng chữ: “Nhân dân Bắc Kạn kính dâng Hồ Chủ tịch”. Chiếc áo được cả gia đình bác sỹ Hợp giữ gìn như một báu vật.

Với gần 60 năm theo nghề Y, từ khi còn là y sỹ (1929), là bác sỹ (1944) và được Nhà nước phong hàm Giáo sư năm 1955, GS. Đỗ Xuân Hợp là người có công lớn trong việc đào tạo nhiều thế hệ thầy thuốc quân y và dân y, có công sáng lập và xây dựng ngành giải phẫu và hình thái học Việt Nam. Ông được thưởng Huân chương Hồ Chí Minh và Giải thưởng Hồ Chí Minh về khoa học kỹ thuật (1996).

Giáo sư Trần Hữu Tước, năm 1946 là một thầy thuốc trẻ ở Paris, sau khi phục vụ Chủ tịch Hồ Chí Minh và phái đoàn ta tại Pháp, cảm mến Người, theo lời kêu gọi của Người, đã rời bỏ kinh đô nước Pháp, trở về nước. Ông đã được Bác Hồ quan tâm dìu dắt, chăm lo ân cần và thân tình.

Cuối năm 1949, do làm việc vất vả, đi lại nhiều và chưa quen khí hậu, sức khỏe của bác sỹ Tước giảm sút nhiều. Bác viết thư “ra lệnh” cho ông phải nghỉ công tác. Năm 1951, sau mấy năm bị bệnh, ông chỉ còn 42kg, so với lúc về nước ông nặng 75kg. Lúc này ông mới rời Thanh Hoá đi tới An toàn khu. Ông đến chào Bác. Vừa bước vào khoảng sân nhỏ, Bác đã nhanh nhẹn từ trong nhà đi ra. Bác bắt tay và ôm

lấy ông. Với một giọng ấm áp, ân cần, Bác hỏi kỹ về bệnh tật, công tác, Bác dặn: Có điều kiện, chú nên ra nước ngoài chữa bệnh.

Một buổi chiều, một chiếc xe zEEP nhỏ đến đón ông lên đường sang Trung Quốc. Chuẩn bị lên xe, ông nghe thấy có tiếng ngựa phi, nhịp nhàng đi tới... Ông nghẹn ngào cảm động. Bác Hồ đã đến tiễn. Hoà bình lập lại năm 1954, GS. Trần Hữu Tước trở về Hà Nội, cùng với việc đảm đương nhiều nhiệm vụ quản lý, chuyên môn của ngành và tham gia các hoạt động xã hội. Giáo sư là thầy thuốc chăm sóc sức khỏe Bác Hồ và ở bên Bác lúc Bác sắp đi xa. GS. Trần Hữu Tước là Anh hùng Lao động năm 1966 và được tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về khoa học kỹ thuật năm 1996.

Đi thăm và chúc Tết các tầng lớp nhân dân là một trong các hoạt động biểu hiện sự quan tâm, gần gũi và tình cảm thân thương của Bác. Năm nào Bác cũng dành thời gian đến thăm và chúc Tết một, hai vị trí thức ngành Y vào đêm giao thừa: Tết Canh Tý (1960): GS. Đinh Văn Thắng; Tết Tân Sửu (1961): GS. Hồ Đắc Di, GS. Tôn Thất Tùng; Tết Nhâm Dần (1962): GS. Đặng Văn Chung và Tết Quý Mão (1963): GS. Trần Hữu Tước. Gặp gỡ các vị giáo sư, Bác luôn gửi lời thăm và chúc tết tới các cán bộ đang làm việc tại các bệnh viện, các bệnh nhân còn phải ở lại bệnh viện.

Những kỷ niệm về Bác của các vị trí thức đầu ngành Y luôn là những hành trang cho các thế hệ thầy thuốc đi sau. Trí thức ngành Y tế cả nước luôn cố gắng để xứng đáng với sự quan tâm của Bác, không ngừng phấn đấu công tác, theo gương Bác Hồ làm tốt các nhiệm vụ được giao, có những đóng góp to lớn trong sự nghiệp bảo vệ sức khỏe nhân dân ■

Theo Sức khỏe và Đời sống

Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh:

CÁN BỘ Y TẾ THI ĐUA LÀM THEO LỜI BÁC

BS. ĐẶNG QUỐC VIỆT

Giám đốc Trung tâm Truyền thông GDSK Trung ương

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng công tác thi đua và luôn quan tâm, động viên các phong trào thi đua. Câu nói nổi tiếng của Người: ***“Thi đua là yêu nước. Yêu nước thì phải thi đua”*** đã trở thành mục tiêu, động lực và là nguồn động viên, cổ vũ quan trọng đối với phong trào thi đua yêu nước của nhân dân ta trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong thư gửi Hội nghị cán bộ y tế toàn quốc tháng 2 năm 1955, Người căn dặn cán bộ y tế ba điều: ***Một là, phải thật thà đoàn kết; Hai là, phải thương yêu, săn sóc người bệnh như anh em ruột thịt của mình, coi họ đau đớn cũng như mình đau đớn; Ba là, xây dựng một nền y học của ta dựa trên nguyên tắc: Khoa học, Dân tộc và Đại chúng.*** Bức thư đó đã đi vào lịch sử y tế Việt Nam và ngày Bác gửi thư đã trở thành ngày truyền thống của ngành Y tế: Ngày Thầy thuốc Việt Nam 27/2.

57 năm qua, cán bộ y tế Việt Nam nói chung và những người làm công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ nói riêng đã tổ chức nhiều phong trào thi đua, thực hiện lời dạy của Bác: ***“Thầy thuốc như Mẹ hiền”***.

Lời dạy thứ nhất của Bác: Phải thật thà đoàn kết

Thật thà là phẩm chất tốt đẹp của con người. Thật thà là nền cơ bản để xây dựng đoàn kết. Đoàn kết chỉ có thể được xây

dựng bền vững trên nền thật thà. Ngược lại, không thể có đoàn kết tốt nếu như mọi người không thật thà với nhau. Từ nhận thức trên, các cơ sở y tế đã triển khai nhiều giải pháp thực hiện như: xây dựng quy chế về mối quan hệ làm việc giữa cấp uỷ và thủ trưởng đơn vị; quy chế phối hợp giữa tổ chức đảng với chính quyền và các tổ chức quần chúng (công đoàn, thanh niên, phụ nữ); xây dựng và triển khai thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở; kiện toàn ban thanh tra nhân dân ở các cơ quan, đơn vị để thực hiện quy chế dân chủ; cán bộ y tế từ lãnh đạo đến nhân viên đã tăng cường đoàn kết tạo thành sức mạnh tổng hợp để hoàn thành nhiệm vụ chính trị của cơ quan, đơn vị. Đồng thời, các cơ quan, đơn vị đã thực hiện việc gắn công tác quản lý, rèn luyện cán bộ y tế với công tác xây dựng đoàn kết, gắn công tác xây dựng ***Tổ chức Đảng trong sạch vững mạnh*** với ***Xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện*** và ***Xây dựng tổ chức quần chúng tiên tiến***. Các cơ sở y tế đã thực hiện công tác tự phê bình và phê bình một cách thường xuyên đạt kết quả tốt.

Cán bộ, công chức, viên chức trong các cơ sở y tế luôn phát huy tinh thần tương trợ, giúp đỡ lẫn nhau, đặc biệt, lớp cán bộ trẻ, cán bộ mới về cơ quan luôn khiêm tốn học hỏi kinh nghiệm của lớp cán bộ lớn tuổi, cán bộ công tác lâu năm. Ngược lại,

lớp cán bộ lớn tuổi luôn sẵn sàng trao đổi kinh nghiệm để bồi dưỡng lớp trẻ, lớp cán bộ kế cận, đồng thời không tự ty trong việc học tập những điểm mạnh của lớp cán bộ trẻ.

Cơ chế phối hợp hoạt động giữa hệ thống y tế với hệ thống bảo vệ, chăm sóc sức khỏe các cấp rất chặt chẽ, nhuần nhuyễn, góp phần thực hiện tốt công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe nhân dân nói chung và cán bộ nói riêng.

Lời dạy thứ hai của Bác: Phải thương yêu, săn sóc người bệnh như anh em ruột thịt của mình, coi họ đau đớn cũng như mình đau đớn

Thương yêu người bệnh không phải chỉ là khẩu hiệu mà còn là hành động cụ thể, thiết thực góp phần thực hiện nhiệm vụ chính trị của ngành Y tế. Để thực hiện tốt lời dạy của Bác, Bộ Y tế đã phát động nhiều phong trào thi đua, triển khai nhiều giải pháp, trong đó có việc ban hành quy định về y đức đối với người làm công tác khám chữa bệnh, người hành nghề dược, người hành nghề y dược học cổ truyền... Nhiều tập thể, cá nhân tiêu biểu là những tấm gương sáng về y đức góp phần tô thắm truyền thống của ngành Y.

Cuối năm 2002, bệnh viêm đường hô hấp cấp do vi rút (SARS) xuất hiện ở một số nước trên thế giới và trong khu vực. Bệnh lây lan rất nhanh qua đường hô hấp làm nhiều người mắc và chết, gây thiệt hại nặng nề về kinh tế xã hội ở một số nước và vùng lãnh thổ. Đầu năm 2003, dịch SARS xâm nhập vào nước ta làm hàng chục người mắc và có người chết. Đứng trước căn bệnh nguy hiểm có nguy cơ lây nhiễm cao, cán bộ y tế đã thực hiện nghiêm ý kiến chỉ đạo của Chính phủ, tranh thủ sự hỗ trợ của Tổ chức Y tế thế giới, chủ động triển khai nhiều biện pháp phòng bệnh, giám sát dịch, cứu chữa và chăm sóc người bệnh.

Kết quả *nước ta là quốc gia đầu tiên trên thế giới đã loại trừ được dịch SARS*, được bạn bè quốc tế ca ngợi và khâm phục.

Với nòng cốt là 3 trung tâm y tế chuyên sâu tại Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh và miền Trung, kỹ thuật y học Việt Nam từng bước được nâng cao và đã có một số thành tựu ngang tầm với các nước trong khu vực và trên thế giới như: ghép tạng, nội soi, vi phẫu... Bộ Y tế đã phê duyệt Đề án Tuyên truyền thành tựu và tiến bộ Y học Việt Nam giai đoạn 2011-2015, nhằm giới thiệu các thành tựu để nhân dân biết, tiếp cận và sử dụng. Đặc biệt, Bộ Y tế cũng đã triển khai thực hiện Đề án luân phiên cử cán bộ chuyên môn từ bệnh viện tuyến trên xuống hỗ trợ các bệnh viện tuyến dưới nhằm nâng cao chất lượng khám chữa bệnh để người dân ở mọi miền đất nước trong đó có đồng bào nghèo, dân tộc ít người ở vùng sâu, vùng xa được thụ hưởng dịch vụ y tế chất lượng cao ngay tại quê nhà.

Thực hiện cuộc vận động: **“Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”**, Bộ trưởng Bộ Y tế đã ký Quyết định số 29/QĐ-BYT ngày 18/8/2008 ban hành Quy tắc ứng xử của cán bộ, viên chức trong các đơn vị sự nghiệp y tế và Quyết định số 5303/QĐ-BYT ngày 31/12/2009 ban hành Quy tắc ứng xử của công chức cơ quan Bộ Y tế. Bộ đã phối hợp với Công đoàn Y tế Việt Nam phát động và tổ chức Hội thi Tuyên truyền về thực hiện Quy tắc ứng xử trong ngành Y tế ở 3 cấp: cấp Sở Y tế và tương đương, cấp khu vực và chung kết toàn quốc. Hơn 1.000 bệnh viện trong cả nước hưởng ứng và tham gia Hội thi. Đây là một hoạt động thiết thực góp phần nâng cao kỹ năng giao tiếp và ứng xử của cán bộ y tế, góp phần thực hiện lời dạy của Bác: *“Thầy thuốc như mẹ hiền”*.

Lời dạy thứ ba của Bác: Xây dựng một nền y học của ta dựa trên nguyên tắc: Khoa học, Dân tộc và Đại chúng

Y học là một môn khoa học nghiên cứu đối tượng đặc biệt đó là con người. Trong vũ trụ bao la, con người là tài nguyên quý báu nhất, có vai trò quyết định sự phát triển của xã hội. Đối với khoa học nói chung, con người nghiên cứu mọi sự vật hiện tượng cả trong tự nhiên và trong xã hội, trong đó có cả bản thân mình, để tìm ra các quy luật, tác động vào nó, cải tạo nó, nhằm mục đích phục vụ cho chính con người. Nguyên tắc Khoa học của nền y học Việt Nam là dựa trên 5 quan điểm cơ bản của Đảng và Nhà nước: Sức khỏe là vốn quý nhất của mỗi con người và của toàn xã hội, đầu tư cho sức khỏe chính là đầu tư cho phát triển kinh tế xã hội; thực hiện công bằng trong chăm sóc sức khỏe; dự phòng tích cực và chủ động; kết hợp y học hiện đại với y học cổ truyền dân tộc; xã hội hoá công tác y tế và đa dạng hoá các hình thức chăm sóc sức khỏe.

Y học là thành quả lao động của nhân loại qua thời gian, đồng thời cũng là tinh hoa của nhân loại. Mọi người trên hành tinh đều có quyền được hưởng thành tựu đó, bởi vì y học không có biên giới, không là của riêng của dân tộc nào. Tuy vậy, nền y học ở mỗi nước lại có những đặc thù riêng phù hợp với phong tục, tập quán và lối sống của dân tộc đó, có như vậy thì mới phục vụ có hiệu quả cho dân tộc. Nguyên tắc Dân tộc của nền y học Việt Nam là phục vụ nhân dân Việt Nam, trong đó có gần hơn 73% dân số là nông dân, là chăm sóc sức khỏe cho người nghèo, các đối tượng chính sách và người có công. Vì vậy, y học Việt Nam phải hướng về nông thôn, hướng về cơ sở để nghiên cứu và xây dựng chiến lược bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân theo định hướng công

bằng, hiệu quả và phát triển, góp phần phát huy bản chất tốt đẹp và định hướng xã hội chủ nghĩa của nền y tế nước nhà.

Y học không phục vụ riêng cho giai cấp nào mà phục vụ mọi tầng lớp nhân dân trong xã hội. Như vậy, y học không có tính giai cấp mà có tính đại chúng. Thực hiện chiến lược bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân, song song với việc đẩy mạnh y tế chuyên sâu để tiếp thu các thành tựu khoa học y học tiên tiến, chúng ta chủ trương củng cố y tế cơ sở vững mạnh để thực hiện có hiệu quả công tác chăm sóc sức khỏe ban đầu cho toàn dân. Mục tiêu phấn đấu và duy trì 100% xã, phường, thị trấn có trạm y tế, được trang bị đầy đủ các dụng cụ cơ bản; 100% số xã có bác sỹ công tác để nâng cao chất lượng dịch vụ y tế; 100% trạm y tế có nữ hộ sinh hoặc y sỹ sản nhi để chăm sóc sức khỏe bà mẹ trẻ em; 100% thôn bản có nhân viên y tế để mọi người dân đều được chăm sóc sức khỏe sớm nhất và ở nơi gần nhất.

Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, cán bộ y tế phải tiếp tục nâng cao đạo đức nghề nghiệp thể hiện bằng hành động cụ thể trong mọi lĩnh vực: Từ giáo dục sức khỏe đến y tế dự phòng; từ khám chữa bệnh đến chăm sóc toàn diện; từ điều dưỡng đến phục hồi chức năng... tại các cơ sở y tế. Đồng thời phải khắc phục mọi biểu hiện “*thương mại hoá*” trong các hoạt động y tế dưới bất kỳ hình thức nào. Bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân, nhất là cán bộ cao cấp là nhiệm vụ rất nặng nề nhưng cũng rất vẻ vang. Đảng, Chính phủ và Nhân dân đã tin tưởng phó thác nhiệm vụ đó cho cán bộ y tế. Cán bộ y tế phấn khởi và tự hào, vượt qua mọi khó khăn và gian khổ, phấn đấu xứng đáng với sự tin cậy đó ■

XỨNG ĐẲNG VỚI DANH HIỆU

ANH HÙNG LAO ĐỘNG TRONG THỜI KỲ ĐỔI MỚI

PGS.TS. NGUYỄN ĐỨC CÔNG
Giám đốc Bệnh viện Thống Nhất

Bệnh viện Thống Nhất là bệnh viện hạng I trực thuộc Bộ Y tế, có nhiệm vụ chính là khám, chữa bệnh cho cán bộ trung cao cấp của Đảng, Nhà nước, lực lượng vũ trang nhân dân các tỉnh, thành phía Nam; bảo vệ chăm sóc sức khỏe thường xuyên cho cán bộ trung ương. Ngoài ra, Bệnh viện còn tham gia khám, chữa bệnh cho nhân dân trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh và các địa phương lân cận.

Trong những năm qua, Bệnh viện luôn nhận được sự lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ,

kip thời của lãnh đạo Bộ Y tế, của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương và sự quan tâm giúp đỡ về vật chất, tinh thần của Thành ủy thành phố Hồ Chí Minh. Với bề dày truyền thống trong xây dựng và phấn đấu trưởng thành, đội ngũ cán bộ, viên chức vừa hồng vừa chuyên, trang thiết bị y tế hiện đại..., Bệnh viện đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ khám và điều trị cho cán bộ trung cao cấp của Đảng, Nhà nước và lực lượng vũ trang; không để xảy ra sự cố, sai sót lớn về chuyên môn.

Để đáp ứng nhu cầu chăm sóc sức khỏe ngày càng cao của cán bộ và nhân dân, Bệnh viện đã chủ động triển khai và thực hiện thành công một số kỹ thuật cao như phẫu thuật và can thiệp tim, mạch máu. Từ năm 2002 đến nay, số lượng bệnh nhân đến khám và điều trị tại Bệnh viện đều tăng qua các năm. Hiện nay, tổng số bệnh nhân thu dung điều trị nội trú là 900 bệnh nhân; hàng ngày, khám bệnh cho khoảng 800

đến 1.000 lượt bệnh nhân thuộc diện cán bộ. Đặc biệt, việc bảo vệ chăm sóc sức khỏe cán bộ do Bộ Chính trị, Ban Bí thư quản lý - một nhiệm vụ quan trọng, có nhiều yêu cầu mang tính đặc thù riêng, đã được Bệnh viện hoàn thành tốt. Hàng tuần, Giám đốc Bệnh viện đều trực tiếp tham gia chủ trì giao ban với Phòng Bảo vệ sức khỏe cán bộ Trung ương 2B để nắm bắt tình hình thực hiện nhiệm vụ, nhằm kịp thời chỉ đạo và giải quyết các vấn đề nảy sinh.

Bệnh viện cũng đã thực hiện tốt nhiệm vụ kiểm tra, bảo vệ sức khỏe cho cán bộ tham gia các hội nghị, các sự kiện chính trị - xã hội quan trọng diễn ra trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh và các địa phương lân cận; cho các đoàn cán bộ của Trung ương đến công tác tại thành phố Hồ Chí Minh. Không chỉ khẳng định được vị trí và uy tín ở trong nước, Bệnh viện còn vươn ra

Bệnh nhân đầu tiên ở Việt Nam được Bệnh viện Thống Nhất sử dụng ống ghép động mạch có xoang Valsalva gắn tim nhân tạo thay van động mạch chủ và động mạch chủ lên

khu vực khi thực hiện tốt việc kiểm tra sức khỏe, khám và điều trị tại Bệnh viện cho cán bộ lãnh đạo cấp cao của Lào và Campuchia. Bệnh viện cũng đã cử nhiều bác sỹ có chuyên môn tốt sang Lào và Campuchia chuyển giao kỹ thuật trong công tác chăm sóc và điều trị cho cán bộ cấp cao theo chỉ đạo của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương. Bên cạnh đó, Bệnh viện đã tích cực tham gia công tác chỉ đạo tuyến nhằm hỗ trợ và chuyển giao kỹ thuật cho các bệnh viện tuyến dưới và đặc biệt là Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe các bộ các tỉnh từ Bình Thuận trở vào. Qua đó, đã kịp thời phát hiện sớm một số trường hợp cán bộ mắc bệnh hiểm nghèo và có hướng điều trị tích cực, mang lại hiệu quả cao.

Nhằm góp phần nâng cao thu nhập để cán bộ, viên chức an tâm công tác, Bệnh viện đang triển khai thêm dịch vụ khám và

điều trị cho nhân dân theo yêu cầu. Bệnh viện cũng đang đẩy nhanh tiến độ cải tạo, nâng cấp, mở rộng Bệnh viện, tăng số lượng giường điều trị nội trú và thành lập các khoa chuyên sâu trên cơ sở các khoa hiện có.

Để có được những kết quả trên, Bệnh viện Thống Nhất đã thường xuyên tranh thủ sự lãnh đạo, chỉ đạo của Bộ Y tế, Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương và sự quan tâm giúp đỡ của Đảng bộ, Chính quyền thành phố Hồ Chí Minh. Hội đồng chuyên môn bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ miền Nam luôn đoàn kết, kịp thời hội chẩn khi có nhiệm vụ cần thiết; xây dựng danh sách chuyên gia và mời được các chuyên gia có chuyên môn giỏi trong ngành Y tế tham gia hội chẩn và điều trị đối với các ca bệnh khó và quan trọng. Bệnh viện đã tạo được mối quan hệ tốt với các bệnh viện trung ương và các bệnh viện trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh, Sở Y tế thành phố nhằm giúp đỡ nhau hoàn thành nhiệm vụ được giao. Đảng ủy, Ban Giám đốc Bệnh viện đã xây dựng tốt mối quan hệ đoàn kết nội bộ, tạo sự thống nhất và quyết tâm cao trong tổ chức thực hiện; làm tốt công tác giáo dục chính trị tư tưởng, động viên tinh thần, quan tâm nâng cao đời sống cán bộ, viên chức và tạo điều kiện thuận lợi để họ phát triển, nâng cao trình độ chuyên môn.

Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu đáng tự hào, Bệnh viện đã và đang gặp phải một số khó khăn. Đó là thu nhập của cán bộ, nhân viên Bệnh viện so với mức sống và mặt bằng chung của khu vực thành phố Hồ Chí Minh còn thấp. Nhiều trang

thiết bị của Bệnh viện đã cũ và hỏng. Với những đặc thù về công tác khám, điều trị cho cán bộ trung, cao cấp và bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cho cán bộ Trung ương trên địa bàn rộng (thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương); đối tượng bệnh nhân lớn tuổi nhiều bệnh tật, đòi hỏi khẩn trương cùng với chế độ đãi ngộ không cao nên khó tuyển chọn đội ngũ cán bộ viên chức đáp ứng nhu cầu của Bệnh viện. Bệnh viện nằm cách xa Bộ Y tế và Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương nên cũng gặp không ít khó khăn trong việc thực hiện ý kiến chỉ đạo, các thông tin phản hồi cũng như vấn đề đi lại.

Với mong muốn Bệnh viện sẽ ngày càng phát triển, xứng đáng với danh hiệu Anh hùng Lao động thời kỳ đổi mới, Bệnh viện đề nghị Bộ Y tế và Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương quan tâm đầu tư cho Bệnh viện thêm một số trang thiết bị nhằm thay thế các trang thiết bị đã xuống cấp, hư hỏng để Bệnh viện có điều kiện phát triển chuyên môn và hạn chế việc chuyển bệnh nhân là cán bộ (nhất là cán bộ cấp cao đi các nơi khác). Trang bị máy siêu âm tim mới (kích thước nhỏ gọn như một máy nghe nhạc) cho các tổ của Phòng 2B để thuận lợi mang theo trong việc bảo vệ chăm sóc sức khỏe cho cán bộ Trung ương; nên xây dựng tủ đựng dụng cụ và thuốc đồng bộ trang bị trong ngành Bảo vệ sức khỏe cán bộ. Hàng năm, mở các lớp tập huấn theo khu vực Bắc, Trung, Nam để đào tạo, cập nhật kiến thức về chính trị, chế độ, chuyên môn liên quan đến công tác bảo vệ chăm sóc sức khỏe cán bộ ■

Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Bình Dương:**HƯỚNG ĐI ĐÚNG
VÀ CÁCH LÀM HIỆU QUẢ****BS. NGUYỄN KIM ANH**

Trưởng phòng Hành chính - Kế hoạch,
Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ tỉnh Bình Dương

Bình Dương là một tỉnh thuộc miền Đông Nam Bộ với bề dày lịch sử hào hùng, đã và đang góp phần không nhỏ vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam Xã hội Chủ nghĩa.

Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ tỉnh Bình Dương có nhiệm vụ theo dõi, quản lý tình trạng sức khỏe cho gần 4.000 cán bộ trung, cao cấp thuộc diện Trung ương và Ban Thường vụ Tỉnh ủy quản lý.

Hơn 10 năm qua, kể từ khi tái lập Ban cho đến nay, Ban luôn nỗ lực để hoàn thành trọng trách được

giao, đặc biệt quan tâm đúng mức đến các chế độ chính sách nhằm động viên tinh thần kịp thời cho các cán bộ. Ban thường xuyên tham mưu với Thường trực Tỉnh ủy

và Ủy ban Nhân dân tỉnh về các chính sách cho cán bộ khi nằm viện hoặc điều trị tại nhà. Các chế độ chính sách luôn được bổ sung và năm sau cao hơn năm trước. Tiền ăn nằm viện từ 20.000 đồng/ngày/người

Ngày 16/8/2011, đoàn đại biểu Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương đến làm việc tại Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ tỉnh Bình Dương

năm 2001 tăng lên 30.000đồng/ngày/người năm 2003 (áp dụng cho các bệnh viện trong tỉnh) và 60.000 đồng/ngày/người năm 2009 (áp dụng cho các bệnh viện trong và

ngoài tỉnh theo Quyết định số 85/UBND tỉnh Bình Dương ngày 21/12/2009). Một phần quà đường sữa trị giá 50.000 đồng/suất năm 2003 tăng lên 100.000 đồng/suất (một năm từ 2-3 lần) năm 2009. Chế độ thăm hỏi từ 200.000 đồng/lần (một năm không quá 2-3 lần) tăng lên 300.000 đồng/lần (một năm không quá 2 - 3 lần) năm 2005 và 500.000 đồng/lần năm 2009 (một năm không quá 2 lần). Hỗ trợ thuốc mua ngoài danh mục bảo hiểm y tế từ 20.000.000 đồng/tháng năm 2003 tăng lên 40.000.000 đồng/tháng năm 2005 và 60.000.000 đồng/tháng năm 2009. Hỗ trợ kinh phí điều trị kỹ thuật cao từ 30-50% tổng chi phí điều trị năm 2003 lên 50-70% tổng chi phí điều trị và 70-80% tổng chi phí điều trị năm 2009. Theo Quyết định số 3812/UBND tỉnh ngày 9/12/2009, hỗ trợ đồng chi trả bảo hiểm y tế 5% và 20% cho cán bộ khi điều trị trong, ngoài tỉnh và các bệnh viện thuộc tuyến trung ương.

Năm 2009, có 8 đồng chí được hỗ trợ kinh phí điều trị kỹ thuật cao với tổng số tiền là 115 triệu đồng. Năm 2010, 6 đồng chí được hỗ trợ kinh phí điều trị kỹ thuật cao với tổng số tiền là 124 triệu đồng. Năm 2011, có 1 đồng chí được hỗ trợ kinh phí điều trị kỹ thuật cao với tổng số tiền là 35 triệu đồng.

Đồng thời, hàng năm, Ban Tổ chức Tỉnh ủy đều tổ chức từ 2 đến 3 đoàn, mỗi đoàn khoảng 100 đến 200 cán bộ (có bác sỹ phục vụ theo đoàn) tham gia các chuyến tham quan xuyên Việt; từ 1 đến 2 đoàn khoảng 20 cán bộ tham quan tại nước ngoài như Trung Quốc, Hồng Kông, Malaysia, Singapore. Mỗi năm, từ 6 đến 8 đồng chí

trong Ban Thường vụ đã nghỉ hưu được đi nghỉ an dưỡng.

Phòng Ngân sách thuộc Sở Tài chính tỉnh Bình Dương cũng đã tăng kinh phí hỗ trợ cho các Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ huyện/thị từ 200 triệu đồng/năm (năm 2005) lên 400 triệu đồng/năm (từ năm 2008 cho đến nay). Kinh phí này đã góp phần đáp ứng và phục vụ tốt hơn công tác khám sức khỏe định kỳ, thực hiện các chế độ chính sách, mua thuốc ngoài danh mục bảo hiểm y tế và nâng cấp 2 phòng điều trị nội trú cho cán bộ tại các huyện/thị.

Chế độ chính sách đối với cán bộ trung, cao cấp thuộc diện Tỉnh ủy Bình Dương quản lý liên tục được điều chỉnh, bổ sung thể hiện sự quan tâm đúng mức và thường xuyên của Đảng, chính quyền địa phương trong tỉnh Bình Dương, góp phần không nhỏ động viên tinh thần cho cán bộ, nâng cao tuổi thọ của cả nước nói chung và của tỉnh Bình Dương nói riêng. Với hướng đi đúng và cách làm hiệu quả, trong vài năm gần đây, không ít tỉnh bạn đã đến Bình Dương tham quan học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm về công tác chăm sóc sức khỏe cán bộ và việc thực hiện các chính sách cho cán bộ trung, cao cấp ■

DINH DƯỠNG HỢP LÝ: CHÌA KHÓA BẢO VỆ, NÂNG CAO SỨC KHỎE VÀ TUỔI THỌ ĐỐI VỚI NGƯỜI CAO TUỔI

Ngày nay, tuổi thọ của con người tăng lên rất nhiều so với thập kỷ trước. Ở nước ta, tuổi thọ trung bình đạt 73 tuổi, đánh dấu những tiến bộ vượt bậc trong chăm sóc sức khỏe, dinh dưỡng, mức sống và phúc lợi xã hội. Hiện nay, người cao tuổi chiếm tỷ lệ trên 10% dân số. Điều này đặt ra những thách thức to lớn trong việc chăm sóc sức khỏe, cuộc sống và phúc lợi, nhằm nâng cao chất lượng sống cho đối tượng quan trọng này. Dinh dưỡng, ăn uống và rèn luyện thân thể chính là chìa khóa bảo vệ và nâng cao sức khỏe, nâng cao tuổi thọ, dự phòng các bệnh do tuổi già.

GS.TS. NGUYỄN CÔNG KHẨN

Chuyên gia Dinh dưỡng và An toàn thực phẩm

Vai trò của dinh dưỡng hợp lý đối với sức khỏe người cao tuổi

Theo tuổi tác, nhu cầu dinh dưỡng cũng thay đổi và ngược lại, sự thay đổi về dinh dưỡng cũng có ảnh hưởng không nhỏ đến sức khỏe người cao tuổi. Những yếu tố nào khiến cho người cao tuổi gặp khó khăn về dinh dưỡng, ăn uống? Trước hết, ở người cao tuổi, khối cơ giảm, hoạt động thể lực giảm vì vậy nhu cầu năng lượng giảm; khả năng tiêu hóa và hấp thu chất dinh dưỡng từ thức ăn cũng giảm đi rõ rệt. Hoạt động thể lực giảm do sự thoái hóa các cơ quan vận động cũng góp phần làm tăng sự mất cân bằng trong chuyển hóa trong cơ thể.

Các bệnh mạn tính đang trở thành gánh nặng và nan giải đối với người cao tuổi đều có liên quan mật thiết đối với chế độ dinh dưỡng và luyện tập thể lực. Người

cao tuổi thường bị tăng mỡ máu do suy giảm các yếu tố kiểm soát mỡ máu (giảm chất chống oxy hóa, dinh dưỡng thành mạch và chế độ ăn thiếu cân đối), có thể dẫn tới bệnh tim mạch, đái tháo đường, xuất huyết não. Ở người cao tuổi, lượng

vitamin D đưa vào cơ thể không đủ, đồng thời người cao tuổi hay ngồi nhà, ngại ra ngoài trời nên ít có thời gian tiếp xúc với ánh nắng mặt trời, có thể dẫn đến loãng xương và tăng nguy cơ gãy xương. Do đó, bên cạnh việc ăn uống hợp lý cần duy trì tập thể dục đều đặn giúp ngăn chặn quá trình thoái hóa xương.

Chế độ dinh dưỡng có một vai trò hết sức quan trọng đối với hệ miễn dịch của cơ thể người có tuổi. Theo tuổi tác, kích thước của một số tổ chức miễn dịch dần nhỏ đi, các tế bào miễn dịch trở nên kém linh hoạt làm cho chức năng miễn dịch giảm. Lượng chất béo trong khẩu phần ăn cũng ảnh hưởng đến hệ thống miễn dịch. Các axit béo chưa no từ lipid trong khẩu phần là tiền chất của một nhóm chất sinh học có vai trò quan trọng trong hệ miễn dịch. Ở người trên 70 tuổi, cứ 3 người thì có 1 người giảm tiết dịch vị dạ dày, làm ảnh hưởng đến sự hấp thu vitamin B12, axit folic, canxi, sắt và kẽm, gây thiếu vi chất dinh dưỡng dẫn đến giảm chức năng miễn dịch, khiến người cao tuổi dễ mắc bệnh nhiễm khuẩn và các bệnh ác tính. Bên cạnh đó, suy dinh dưỡng protein, thiếu kẽm, thiếu vitamin B6 và chế độ ăn thiếu chất chống oxy hóa - thường hay xảy ra ở người cao tuổi - đều có thể ảnh hưởng bất lợi đến chức năng của hệ thống miễn dịch. Chế độ ăn uống hợp lý có thể ngăn chặn được sự suy giảm chức năng miễn dịch có liên quan đến tuổi như trên. Ngoài ra, bổ sung các vitamin và khoáng chất cho đối tượng này cũng cải thiện chức năng của tế bào bạch huyết và có tác dụng chống nhiễm khuẩn.

Chức năng nhận thức, trí nhớ ở người cao tuổi cũng bị tác động bởi chế độ dinh dưỡng. Các chất dinh dưỡng được ăn vào có tác dụng khá nhạy cảm đối với hệ thần kinh trung ương, đồng thời hệ thần kinh

cũng có tác động rõ rệt đến lượng thức ăn người ta tiêu thụ. Thiếu vitamin và khoáng chất làm giảm khả năng nhận thức của người cao tuổi. Chức năng khứu giác và vị giác giảm sút ở người cao tuổi gây ảnh hưởng đến hành vi ăn uống (chán ăn, không hứng thú ăn uống). Ở người cao tuổi, thị lực kém là một suy giảm chức năng phổ biến nhất. Khoảng một nửa số người từ 75 đến 80 tuổi bị giảm thị lực do bệnh đục thủy tinh thể. Trong bữa ăn chung với gia đình, mắt kém, tay run, răng yếu... khiến người cao tuổi gặp khó khăn trong ăn uống, lại sợ con cháu chê cười nên có thể ăn không đủ mặc dù bữa ăn đã được chuẩn bị đủ dưỡng chất và cân bằng, hợp lý. Ngày càng có nhiều bằng chứng cho thấy rằng chế độ ăn cung cấp các chất có tác dụng chống oxy hóa (vitamin C, E và beta-caroten) có khả năng ngăn chặn được bệnh đục thủy tinh thể ở người cao tuổi.

Chế độ dinh dưỡng cho người cao tuổi

1. Nguyên tắc chung về chất dinh dưỡng:

Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) đã đưa ra các nguyên tắc cơ bản sau: Cân đối khẩu phần: chất béo (lipid) chỉ nên chiếm 15% đến dưới 30% tổng năng lượng ăn vào hàng ngày, trong đó axit béo chỉ được chiếm từ 0-10%. Nguồn lipid nên từ dầu đậu tương, dầu vừng, dầu lạc, dầu hạt cải. Đạm (protein) chỉ nên chiếm 10%-15% tổng năng lượng ăn vào hàng ngày. Còn lại là chất đường, chủ yếu từ ngũ cốc (gạo, ngô, khoai củ). Người cao tuổi cần ăn tăng thức ăn có nhiều chất xơ, mỗi ngày cần 16-24g chất xơ hòa tan có từ các loại rau, đậu, rau cải, rong biển. Lượng muối ăn tối đa là 6g một ngày.

2. Khuyến nghị về cách ăn uống cho người cao tuổi

Ở người cao tuổi, nhu cầu năng lượng giảm khoảng 100kcal trong 10 năm, tỉ lệ thuận với sự giảm của khối mô nạc. Mức năng lượng ăn vào giảm, kéo theo sự thiếu hụt các vi chất dinh dưỡng so với nhu cầu. Vì vậy, cần chế độ ăn giàu chất dinh dưỡng. Mức năng lượng ăn vào của người cao tuổi thường thấp. So với thanh niên, người cao tuổi khó có thể điều chỉnh lại sự cân bằng năng lượng sau những giai đoạn có mức năng lượng ăn vào thấp hoặc cao. Do vậy, khi mắc bệnh họ không được ăn đủ năng lượng và rất khó hồi phục. Khi đó, để có lại được mức calo như trước thì phải tăng dần lượng thực phẩm thích hợp và giàu dinh dưỡng.

- Giảm mức ăn: Nhu cầu năng lượng của người cao tuổi giảm đi cho nên cần chú ý giảm thức ăn so với thời trẻ. Chú ý theo dõi cân nặng, không nên vượt quá cân nặng nên có. Người cao tuổi nên ăn thêm đều đặn các bữa phụ nhỏ hơn là tăng khẩu phần của bữa ăn chính.

- Tránh ăn quá no, đặc biệt khi có bệnh ở hệ tim mạch.

- Giảm đường tinh chế trong bữa ăn.

- Ăn nhiều rau tươi, quả chín, thức ăn giàu chất chống oxy hóa.

- Ăn thức ăn mềm và chú ý tới món canh vì tuyến nước bọt và hàm răng của người cao tuổi hoạt động kém.

- Ăn thêm đậu, lạc, vừng, cá, đậu tương như đậu phụ, tương, sữa đậu nành...

- * Trong bữa ăn chung và bữa ăn của người cao tuổi cần có các món như sau:

- Món ăn cung cấp năng lượng: chủ yếu là chất bột, món chính là cơm, ngoài ra có thể ăn bánh mì, ngô, khoai...

- Món ăn cung cấp chất đạm, chất béo: thịt các loại, cá và thủy sản, đậu phụ và đậu các loại.

- Món ăn cung cấp vitamin, chất khoáng, chất xơ cho cơ thể. Các loại rau

như ăn kèm dầu ăn, vừng, lạc để chế biến ra các món nộm hoặc các món salad hỗn hợp nhiều loại rau, củ, quả khác.

- Món canh cung cấp nước và các chất

dinh dưỡng bổ sung cho cơ thể.

- Đồ uống: hạn chế dùng rượu, nên dùng nước trắng, nên có món canh trong bữa ăn.

- Có món tráng miệng: hoa quả, nhưng hạn chế dùng các loại quả ngọt, nhiều đường.

Tóm lại, trong bữa ăn, ngoài cơm ra, cần chú ý món chủ lực giàu đạm béo, món rau, món canh và nước uống. Nếu có điều kiện, thêm quả chín tráng miệng. **Chú ý** đảm bảo vệ sinh trong quá trình nấu nướng.

Bổ sung dinh dưỡng đối với người cao tuổi

Đối với người cao tuổi, cần có những lời khuyên thích hợp về bổ sung dinh dưỡng, đặc biệt là đối với những người không thể ăn đủ các chất dinh dưỡng do các lý do khác nhau. Trong một số trường hợp, việc bổ sung có thể dựa vào kết quả xét nghiệm và theo chỉ định của thầy thuốc, đặc biệt là với liều lượng lớn. Điều quan trọng khác đối với người cao tuổi là cần có ý thức duy trì sự hydrat hóa, đặc

biệt là trong mùa nóng và khô, bởi vì người cao tuổi không phải chỉ cần nước khi khát. Nên uống nước đun sôi hay nước hoa quả thường xuyên; thực hiện chế độ ăn tương đối nhiều chất xơ.

Những người cao tuổi bị béo phì, đái tháo đường, tăng huyết áp nên có chế độ ăn nhẹ và thích hợp theo lời khuyên của các chuyên gia dinh dưỡng, còn những người cao tuổi đang dùng thuốc thì nên có chế độ ăn riêng để giảm thiểu phản ứng giữa thuốc và thức ăn. Hiện chưa có một quy định chung về việc sử dụng các loại bổ sung vitamin, nhưng đã có sự điều chỉnh về bổ sung trong các trường hợp sau: vitamin D: 5-10ug/ngày đối với người cao tuổi không tiếp xúc với ánh nắng mặt trời; canxi: 400-800mg/ngày đối với người không thể tăng nguồn canxi từ chế độ ăn, đặc biệt là những người không sử dụng các sản phẩm sữa; bổ sung vitamin B12 1,5ug/ngày đối với những người phẫu thuật dạ dày hay viêm teo dạ dày.

Hoạt động thể lực, rèn luyện thân thể ở người cao tuổi

Ở người cao tuổi, khối cơ giảm nhanh hơn khối thịt khi tuổi tăng lên. Thường thì trước năm 60 tuổi, khối cơ có tốc độ giảm đều 5% trong 10 năm, sau 60 tuổi giảm nhanh hơn 10% trong 10 năm. Khi khối cơ giảm, khối mỡ tăng lên tương đối gây bất lợi cho sức khỏe. Mặt khác, sức bền của tất cả các nhóm cơ giảm khi tuổi tăng lên, do đó việc duy trì khối cơ cũng là mấu chốt bảo vệ sức khỏe ở người cao tuổi.

Tập thể dục thường xuyên, hợp lý làm tăng tăng sức bền của cơ, duy trì khối cơ, thậm chí làm tăng khối cơ. Vì vậy, trong giới hạn về khả năng trí lực và thể lực, người cao tuổi nên tham gia tập thể dục nhịp điệu rèn luyện sức khỏe. Tập thể dục

cũng làm giảm nguy cơ mắc bệnh tim mạch và tử vong.

Chính sách y tế đối với người cao tuổi

Người cao tuổi không thể tránh khỏi sự suy giảm sức khỏe. Với chế độ ăn và lối sống hợp lý suốt cả cuộc đời, con người có thể duy trì cuộc sống năng động và khỏe mạnh cho đến tuổi 70, 80. Ngay cả những người mắc bệnh mạn tính và tàn tật cũng đều có thể nâng cao sức khỏe và chất lượng cuộc sống, nếu bản thân họ hoặc những người chăm sóc họ tuân theo những khuyến nghị về chế độ ăn hợp lý, tập thể dục thường xuyên, hít thở không khí trong lành, tiếp xúc với ánh nắng mặt trời. Điều này cần được lưu tâm khi xây dựng các chính sách cho người cao tuổi, đặc biệt trong hoạt động của các viện dưỡng lão và khu nghỉ dưỡng cho người cao tuổi. Có được chính sách chăm sóc y tế đặc biệt phù hợp cho những người cao tuổi không chỉ giúp chăm lo sức khỏe, nâng cao chất lượng sống và tuổi thọ của họ, mà còn gìn giữ, bảo tồn được những kho kinh nghiệm và tài sản xã hội vô cùng quý báu cho thế hệ đương đại ■

LÀM GÌ ĐỂ GÌN GIỮ “MỘT GÓC CON NGƯỜI”

PGS.TS. TẠ ANH TUẤN

Phó Trưởng khoa Răng,
Bệnh viện Trung ương Quân đội 108

Tục ngữ có câu "Cái răng, cái tóc là góc con người". Khi có tuổi, người ta không khó để che đi mái tóc pha sương, nhưng chẳng dễ giữ được hàm răng chắc khi răng không còn khỏe.

Cùng với tuổi tác, một số bệnh lý toàn thân làm ảnh hưởng đến sức khỏe răng miệng, đồng thời bệnh răng miệng cũng khiến việc ăn uống khó khăn, làm giảm cung cấp dinh dưỡng cho cơ thể, thậm chí có thể gây bệnh nguy hiểm, như tắc ruột do bã thức ăn bởi răng không làm tròn chức năng nhai, hay nhiễm trùng răng miệng có thể theo đường máu đi khắp cơ thể... Mặc dù vậy, chưa nhiều người quan tâm đến sức khỏe răng miệng, đặc biệt là những người trung niên và cao tuổi. Khi có tuổi, xương yếu đi, răng lung lay, thậm chí mất răng, khiến nhiều người buông xuôi, ít chăm lo cho những răng còn lại.

Về cấu trúc giải phẫu, hàm răng chia làm nhóm răng cửa, răng nanh, răng hàm nhỏ, răng hàm lớn. Cấu trúc giải phẫu của

bộ răng là một chỉnh thể chặt chẽ, các răng dựa vào nhau một cách chắc chắn. Nhóm răng cửa với chức năng cắn thức ăn, răng nanh xé thức ăn, răng hàm nghiền nát thức ăn, vì lý do gì làm mất một răng đều làm ảnh hưởng tới cả hàm răng. Ngoài ra, răng hàm còn có chức năng rất quan trọng, đó là chức năng thẩm mỹ và phát âm. Ở người cao tuổi, nhóm cơ mặt bị xơ teo, da mặt kém đàn hồi, bộ răng ngoài chức năng ăn nhai còn có chức năng nâng đỡ cả khuôn mặt, nếu không có răng nâng đỡ làm cho khuôn mặt trở nên móm mém. Chức năng phát âm của con người phụ thuộc vào khoang miệng, lưỡi, môi và đặc biệt là nhóm răng cửa, răng nanh nên khi mất răng sẽ phát âm không rõ ràng. Những thay đổi này làm cho nhiều người cao tuổi ngại giao tiếp trong cuộc sống.

Vậy chăm sóc răng miệng thế nào cho hiệu quả? Nếu đã mất răng thì làm răng giả thế nào cho đúng cách, đạt hiệu quả cao nhất cả về khía cạnh thẩm mỹ và ăn nhai? Giữ gìn răng giả ra sao để phát huy hết tác dụng, sử dụng lâu bền?

Cách chăm sóc răng miệng ở người cao tuổi

Việc chăm sóc hàm răng phụ thuộc vào ý thức của mỗi cá nhân và kỹ thuật chăm sóc răng miệng. Ý thức chăm sóc răng miệng phải được hình thành từ rất sớm, ngay từ khi mọc răng cho đến lúc về già. Chăm sóc răng miệng phải thường xuyên, liên tục, lúc răng bình thường cũng như lúc có biểu hiện bệnh lý. Nhiều người thường nghĩ rằng vệ sinh răng miệng chỉ là chải răng thường xuyên. Điều này đúng nhưng chưa đủ vì ngoài việc chải răng hàng ngày, còn cần chú ý lựa chọn bàn chải, kem đánh răng thích hợp và cả chế độ ăn uống.

Bàn chải đánh răng tốt nhất có kiểu dáng đơn giản, có đầu đánh dài khoảng 2,5cm là lý tưởng cho người trưởng thành. Lông bàn chải không quá cứng có thể gây tổn thương lợi, không quá mềm vì dễ bị tõe. Nên thay bàn chải sau khi dùng 6 đến 8 tuần. Nên chải răng ngay sau bữa ăn và trước khi đi ngủ bởi vì trong suốt giấc ngủ, lượng nước bọt tiết ra ít và một số thức ăn còn lưu lại ở miệng là nguyên nhân gây hại cho răng. Tuy nhiên, bàn chải đánh răng không thể làm sạch hết được các kẽ răng. Khi đó, sử dụng chỉ nha khoa là cách hiệu quả. Tốt nhất là nên nhờ nha sỹ hướng dẫn kỹ cách dùng chỉ nha khoa. Kem đánh răng giúp răng sạch hơn và làm bóng bề mặt răng, giữ hơi thở thơm tho. Nhiều loại kem đánh răng còn bổ sung thêm flour giúp ngăn ngừa bệnh sâu răng.

Cần chú ý chăm sóc cả niêm mạc miệng vì răng muốn chắc thì xương hàm, các hệ thống dây chằng quanh răng, niêm

mạc miệng phải tốt. Dùng tay mát-xa niêm mạc miệng nhiều lần mỗi ngày làm cho niêm mạc miệng hồng hào, săn chắc, tưới máu đều đặn, lợi ôm khít vùng cổ răng và bảo vệ các mào xương ổ răng. Tránh dùng tăm thô sắc làm tổn thương niêm mạc nướu răng.

Phòng bệnh hơn chữa bệnh, dù đã chải răng đúng cách nhưng mỗi người ở bất kỳ lứa tuổi nào cũng nên đi khám răng 4 đến 6 tháng một lần. Mỗi lần khám, nha sỹ

phát hiện những tổn thương răng miệng cần chữa trị, hay chỉ là lấy cao răng để đảm bảo cho hàm răng chắc khỏe.

Về chế độ ăn uống, người cao tuổi nên ăn thức ăn mềm, không quá nóng hoặc quá lạnh, không nên ăn những thức ăn quá cứng... Ăn đủ dưỡng chất để cơ thể lành mạnh, cũng như cung cấp đủ chất khoáng cho răng được chắc. Ăn ít bánh kẹo vừa giúp tránh ảnh hưởng đến đường huyết vừa phòng sâu răng.

Mất răng và các kiểu hàm giả ở người cao tuổi

Khi bị mất răng, dù do bất cứ lý do nào, người cao tuổi cũng nên đến nha sỹ để khám và phục hình răng sau khi mất răng 1

tháng. Nếu để lâu ngày, răng sẽ bị xô lệch, làm mất khoảng trống của răng đã mất, đồng thời gây xáo trộn khớp cắn, khó chải sạch răng.

Tùy theo các răng đã mất mà chúng ta chia làm mất răng đơn lẻ ở các vị trí xen kẽ hay mất răng toàn bộ một hàm hoặc hai hàm. Việc phân loại mất răng để tiện cho việc làm răng giả. Răng giả thường có 2 loại: loại răng giả tháo lắp và loại răng giả cố định.

Loại răng giả tháo lắp: đây là loại được ứng dụng rộng rãi, nhất là cho những người lớn tuổi. Loại răng giả tháo lắp có đặc tính dễ làm và chi phí tương đối rẻ. Hàm giả tháo lắp là loại hàm giả mà trên một cung hàm bằng nhựa acrylic, nhựa dẻo hay kim loại, có gắn những chiếc răng bằng nhựa, composit, sứ... Những chiếc răng này có màu sắc giống như những răng còn lại của người bệnh nên tạo cho người đeo răng giả cảm giác khá thoải mái.

Lực nén khi ăn nhai của các hàm giả tháo lắp hầu hết dựa trên nền xương hàm của người bệnh, lực một phần được phân phối lên các răng còn lại, do vậy trong thời gian mới lắp, người bệnh chưa thể quen ngay được với hàm giả. Lợi của phần nền hàm sẽ bị đau mất một thời gian (thường là 3 đến 4 tuần). Để thích ứng dần, trong thời gian đầu, người bệnh không nên ăn thức ăn cứng ngay, tốt nhất là tập đeo và phát âm nhiều để các cơ má, niêm mạc di động, lưỡi làm quen với hàm giả, ăn nhai thức ăn mềm và sau đó là ăn nhai thức ăn bình thường.

Các nhược điểm của hàm tháo lắp là vướng và nói không thật tiếng. Người bệnh

mang hàm giả tháo lắp toàn phần nếu sống hàm bị teo nhiều thường hay bị rơi, ăn nhai và phát âm khó.

Với những người bị mất răng toàn bộ thì chất lượng hàm giả lúc này phụ thuộc nhiều vào độ cao sống hàm. Vậy mới có trường hợp có người mang hàm tháo lắp ăn nhai rất tốt, có người mang hàm tháo lắp lại không thể ăn nhai được và phải chịu ăn nhai mà không có răng. Tuy nhiên, với các trường hợp này, ngành Nha khoa đã có những giải pháp kỹ thuật tiên tiến để làm những loại hàm giả tốt cho người bệnh. Khi dùng răng giả tháo lắp, nên tháo ra lúc nghỉ ngơi hoặc khi đi ngủ để niêm mạc ở hàm giả được thoáng, máu lưu thông dễ dàng. Hàm giả tháo ra nên được chùi rửa sạch sẽ, ngâm vào một ly nước nguội có nắp đậy.

Loại răng giả cố định: loại này mang lại cảm giác ăn nhai như răng thật ngay khi lắp. Những ưu điểm vượt trội so với loại hàm giả tháo lắp đã khiến cho nhiều người bệnh yêu cầu được làm loại này. Tuy nhiên, muốn làm loại này cần phải còn 2 răng kế bên răng đã bị mất, ngoài ra, răng bên cạnh phải còn chắc, không bị mọc lệch. Bác sỹ nha khoa sẽ mài 2 răng bên cạnh (có thể lấy tủy hoặc không), lấy mẫu răng và làm răng giả. Bước tiếp theo là lắp răng giả cho bệnh nhân.

Với xu hướng chung là phát triển các kỹ thuật nhằm mang lại chức năng ăn nhai cao nhất cho người bệnh mà không làm tổn hại tới các răng bên cạnh hoặc không cần có những chiếc răng bên cạnh, hiện nay ngành Nha khoa đã ứng dụng phương pháp cấy ghép răng đáp ứng các yêu cầu trên.

Với người cao tuổi, ứng dụng cấy ghép (còn gọi là phương pháp cấy ghép Implant) thường là làm hàm tháo lắp trên Implant. Đây là giải pháp hợp lý, mang lại chức năng ăn nhai và thẩm mỹ rất tốt cho người bệnh. Các loại hàm giả thông thường đã được nhiều người biết đến, tuy nhiên hàm giả dựa trên Implant - một loại hàm mới được ứng dụng mang lại hiệu quả rất cao cho người bệnh - thì còn chưa được phổ cập, do vậy chúng tôi xin phép nói kỹ hơn về loại hàm giả có nhiều ưu việt này.

Hàm giả tháo lắp trên Implant: Phương pháp cấy ghép (Implan) đã trở nên thông dụng ở các nước phát triển. Tại Việt Nam, kỹ thuật này hiện đã được quan tâm và đang từng bước phát triển. Bệnh viện Trung ương Quân đội 108 đã triển khai Implant từ đầu năm 2004 và đã thu được những kết quả khả quan.

Cấy ghép (Implant) là đưa vào xương hàm một vật cấy bằng kim loại để dựa vào đó sẽ phục hình răng (trên Implant), làm thỏa mãn các yêu cầu về chức năng ăn nhai cũng như về thẩm mỹ cho bệnh nhân mất răng. Xuất phát từ mục đích không làm tổn thương các răng bên cạnh và phục hình răng ở bất kỳ vị trí nào, thậm chí trên cả bệnh nhân ghép xương hàm, phương pháp cấy ghép Implant đã đáp ứng tốt các yêu cầu trên, nên được ứng dụng ngày càng rộng rãi. Tuy nhiên, đây là một kỹ thuật cao, đòi hỏi các bác sĩ phải nắm chắc chỉ định, lên được kế hoạch và thao tác kỹ thuật chính xác.

Bên cạnh đó, trong cấy ghép Implant, kích thước xương nơi nhận Implant là một vấn đề rất quan trọng. Quá trình lành

xương có vai trò quan trọng, giữ cho xương hàm có một kích thước phù hợp để việc cắm ghép được dễ dàng. Do vậy, người bệnh phải được kiểm tra kỹ các tiêu chuẩn để có thể thực hiện kỹ thuật này, sau khi được cấy ghép, người bệnh phải chờ một thời gian cho trụ ghép bám chắc chắn vào xương hàm (quá trình tích hợp xương). Sau giai đoạn này, bác sĩ nha khoa sẽ làm hàm tháo lắp hoặc cố định và người bệnh sẽ có một hàm răng cứng chắc, đảm bảo chức năng ăn nhai và thẩm mỹ.

Ở người cao tuổi, cùng với quá trình lão hóa, bệnh lý toàn thân xuất hiện ngày càng nhiều ảnh hưởng đến răng miệng và những bệnh tật ở răng miệng cũng tác động đến dinh dưỡng và chất lượng cuộc sống. Vì vậy, đừng quên quan tâm đến “một góc con người”, để có cuộc sống vui khỏe, tự tin bất kể tuổi tác ■

Hội thảo đánh giá kết quả 10 năm thực hiện Quyết định số 27-QĐ/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng

BÌNH AN

Ngày 13/1/2012, tại Ninh Bình, Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương tổ chức Hội thảo đánh giá kết quả 10 năm thực hiện Quyết định số 27-QĐ/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng.

Trải qua nhiều mô hình tổ chức như Ban Bảo vệ sức khỏe Trung ương, Hội đồng Bảo vệ sức khỏe Trung ương..., ngày 4/2/2002, Ban Bí thư Trung ương ban hành Quyết định 27- QĐ/TW về tái lập Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương. Đây là Quyết định nhằm thống nhất trong cả nước về mô hình tổ chức hoạt động và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ.

Báo cáo đánh giá kết quả 10 năm hoạt động của Ban Bảo vệ chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương cho thấy, trong 10 năm qua, với sự nỗ lực phấn đấu, phát huy tinh thần trách nhiệm cao của các cán bộ, công chức làm công tác chăm sóc sức khỏe cán bộ từ Trung ương đến địa phương đã luôn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Hệ thống mạng lưới từ Trung ương đến các tỉnh, thành phố được củng cố, mô hình tổ chức dần đi vào ổn định, bộ máy cán bộ được hoàn thiện. Công tác chăm sóc sức khỏe cán bộ ngày càng kịp thời và chất lượng hơn. Hệ thống bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ đã huy động được đội ngũ cán bộ thầy thuốc có trình độ chuyên môn giỏi,

có phẩm chất đạo đức, trung thành, tận tụy và lòng yêu nghề tham gia vào Hội đồng chuyên môn.

Tại Hội thảo, sau khi nghe báo cáo tham luận của các địa phương, các đại biểu tham dự đã thảo luận sôi nổi với các nội dung như: trao đổi kinh nghiệm và các mô hình hoạt động đang được các địa phương triển khai có hiệu quả; chia sẻ khó khăn trong quá trình thực hiện nhiệm vụ bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ; bàn phương hướng hoạt động trong giai đoạn tới.

Chủ trì tại Hội thảo, TS. Nguyễn Quốc Triệu, Trưởng Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương đã nhấn mạnh, công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ là rất cần thiết và luôn được Đảng, Nhà nước quan tâm. Điều này thể hiện sự ưu việt của Đảng ta, bởi bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ mới “tái sản xuất” được sức lao động và hiệu quả công tác của cán bộ. Trên cơ sở các quy định của Đảng và Nhà nước nhằm thống nhất chung của toàn ngành từ Trung ương đến địa phương, phát huy tinh thần sáng tạo, tùy theo tình hình cụ thể của địa phương, Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ các tỉnh, thành phố cần chủ động hơn nữa về cơ cấu bộ máy, biên chế, cơ chế hoạt động trên cơ sở hướng dẫn của Trung ương nhằm đảm bảo hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ bảo vệ và chăm sóc sức khỏe cán bộ ■

Ngày 12/1/2012, tại Hà Nội, Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương đã tổ chức Hội nghị Tổng kết công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ năm 2011, phương hướng nhiệm vụ năm

sức khỏe cán bộ Trung ương đã thường xuyên chỉ đạo chặt chẽ hoạt động bảo vệ, chăm sóc sức khỏe, nắm chắc tình hình sức khỏe cán bộ diện quản lý. Hệ thống bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ tiếp

Hội nghị Tổng kết công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ năm 2011, phương hướng nhiệm vụ năm 2012

NGỌC LÂM

2012. Đồng chí Tô Huy Rứa, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tổ chức Trung ương đã đến dự và chỉ đạo Hội nghị.

Báo cáo tổng kết đã nêu rõ: Công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ trong toàn hệ thống đã góp phần quan trọng trong thành công của nhiều sự kiện quan trọng của đất nước như Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, bầu cử Quốc hội khóa XIII và Hội đồng Nhân dân các cấp...; công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ tiếp tục nhận được sự quan tâm chỉ đạo của Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, sự phối hợp của các Bộ, Ban, Ngành và địa phương; đội ngũ cán bộ làm công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ trong toàn hệ thống đã nỗ lực phấn đấu hoàn thành tốt các nhiệm vụ do Bộ Chính trị và Ban Bí thư giao.

Trong năm, Ban Bảo vệ, chăm sóc

tục được kiện toàn từ Trung ương đến các địa phương. Hoạt động của các Hội đồng chuyên môn, các phòng khám, phòng điều trị cán bộ có nhiều tiến bộ, từng bước đáp ứng được yêu cầu. Các địa phương đã quan tâm sâu sắc hơn trong chỉ đạo, bố trí cán bộ, ban hành các quy định, các quy chế hoạt động,... đồng thời có sự quan tâm đầu tư về cơ sở hạ tầng, trang thiết bị chuyên môn. Khám bệnh trong toàn ngành (từ Trung ương đến địa phương) là 718.446 lượt. Trong đó, từ thứ trưởng và tương đương trở lên 3.824 lượt bệnh nhân (Khoa Nội A, Bệnh viện Hữu Nghị: 1.858 lượt; Khoa Nội A, Bệnh viện Thống Nhất: 1.003 lượt; Khoa A11, Bệnh viện Trung ương Quân đội 108: 311 lượt; Khoa Nội A, Bệnh viện C Đà Nẵng: 354 lượt; Khoa A11, Viện Y học cổ truyền Quân đội: 298 lượt). Tổng kinh phí hoạt động của ban bảo vệ, chăm sóc sức khỏe

Đồng chí Nguyễn Quốc Triệu, Trưởng ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương điều hành Hội nghị toàn quốc tổng kết công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ năm 2011 và triển khai nhiệm vụ năm 2012

cán bộ các tỉnh, thành phố là 367,9 tỷ đồng, tăng 42% so với cùng kỳ năm 2010 (trong đó ngân sách nhà nước là 263,2 tỷ đồng chiếm 71,5%; nguồn thanh toán từ bảo hiểm chi trả cho bảo vệ sức khỏe là 95,1 tỷ đồng chiếm 25,8% và nguồn thu từ xã hội hóa y tế là 4,7 tỷ đồng chiếm 1,3% và thu khác là 4,8 tỷ chiếm 1,4%). nhiều trường hợp tiến hành các kỹ thuật cao đã thực hiện thành công, an toàn như: chụp PET- CT, CT đa lớp cắt (MSCT), cấy máy tạo nhịp vĩnh viễn, nong động mạch vành đặt Stent trong điều trị bệnh mạch vành, sử dụng đốt nhiệt cao tần điều trị khối ung thư gan, tắc mạch bằng đồng vị phóng xạ điều trị HCC gan,

không phải gửi sang nước ngoài như trước đây.

Phát biểu tại Hội nghị, đồng chí Tô Huy Rứa đánh giá cao những kết quả công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ cả nước đạt được. Đồng chí nhấn mạnh, công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ thời gian tới cần tiếp tục củng cố, kiện toàn tổ chức, bộ máy, đi liền với việc chăm lo cơ sở vật chất, trang thiết bị; làm tốt hơn nữa công tác tuyên truyền giáo dục sức khỏe; phối hợp với các cơ quan chức năng, huy động lực lượng chuyên môn, phát huy tiềm năng, thế mạnh của ngành Y tế để chăm sóc, phục vụ tốt đối tượng diện quản lý... ■

NGHIÊN CỨU, KHẢO SÁT, TRAO ĐỔI HỌC TẬP KINH NGHIỆM MÔ HÌNH TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG CHĂM SÓC, ĐIỀU TRỊ VÀ AN DƯỠNG CHO CÁN BỘ CAO CẤP TẠI TRUNG QUỐC

LÊ THANH SƠN

Nhận lời mời của Ban Liên lạc Đối ngoại Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc và Ủy ban Bảo vệ sức khỏe cán bộ Đảng Cộng sản Trung Quốc, Đoàn cán bộ Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương do đồng chí Nguyễn Quốc Triệu, Trưởng Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương làm trưởng đoàn đã thăm và làm việc tại Trung Quốc từ ngày 08/02 đến ngày 14/02/2012.

Tại Bắc Kinh và Thượng Hải, Đoàn đã hội đàm với đồng chí Hoàng Khiết Phu, Phó Chủ nhiệm Ủy Ban bảo vệ sức khỏe Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Thứ trưởng Bộ Y tế Trung Quốc; đồng chí Lưu Kết Nhất, Phó Trưởng ban Liên lạc Đối ngoại Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc; đồng chí Lý Hy, Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Trưởng Ban Tổ chức Thành ủy Thượng Hải về mô hình tổ chức, các kỹ thuật mũi nhọn và phương thức trao đổi chuyên môn, khám chữa bệnh cho cán bộ cao cấp giữa Trung Quốc và Việt Nam.

Đoàn đã tới thăm Bệnh viện Hiệp Hòa Bắc Kinh, Bệnh viện Trung Y Quảng An Môn Bắc Kinh và Bệnh viện Thụy Kim

Thượng Hải với cơ sở hạ tầng, trang thiết bị hiện đại tiên tiến với đội ngũ chuyên gia đông đảo. Các nơi Đoàn đến thăm và làm việc đều được Ủy Ban Bảo vệ sức khỏe Trung ương Trung Quốc, Cục bảo vệ sức khỏe thành phố Thượng Hải, các bệnh viện đón tiếp trọng thị, chu đáo, nhiệt tình, cởi mở. Đoàn công tác của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương của nước ta đã được tạo điều kiện nắm bắt thông tin mô hình tổ chức, hoạt động, kinh nghiệm điều hành hoạt động chăm sóc, khám, điều trị và hoạt động của các đơn vị, các khoa phòng, các hướng nghiên cứu mũi nhọn của các đơn vị trong chẩn đoán, điều trị bệnh và sử dụng kỹ thuật cao ■

Thư mời của Ban Biên tập

Bản tin Bảo vệ Sức khỏe cán bộ của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương ra đời nhằm cung cấp thông tin chỉ đạo, định hướng, quản lý, chuyên môn nghiệp vụ công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ tới các đơn vị trong hệ thống; tạo diễn đàn để các đơn vị học hỏi, trao đổi, phổ biến những thành tựu mới, tham khảo phương thức, mô hình hoạt động tiêu biểu, những phương pháp làm việc hiệu quả; cung cấp các thông tin y-dược học, các thành tựu và tiến bộ y học góp phần nâng cao chất lượng công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ trong tình hình mới.

Để có được thông tin đa dạng, phong phú về các hoạt động bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ trong cả nước; thông tin về các lĩnh vực sức khỏe Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương đề nghị Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ các tỉnh/thành phố cung cấp thông tin, tin, bài, ảnh để đăng Bản tin.

Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương trân trọng kính mời các cộng tác viên trong và ngoài hệ thống bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ tham gia viết tin, bài, ảnh cho Bản tin.

Tin, bài, ảnh hoặc thông tin xin gửi về Ban biên tập Bản tin theo địa chỉ email: bantinsuckhoeck@yahoo.com hoặc trực tiếp gửi về Văn phòng Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe Trung ương (số 4, Thiền Quang, Hà Nội).

Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương mong nhận được sự cộng tác nhiệt tình, thường xuyên của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ các tỉnh/thành phố và các cộng tác viên trong toàn quốc.

Ảnh bìa 1: Đồng chí Nguyễn Quốc Triệu trao Cờ thi đua của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương cho các tập thể đạt thành tích năm 2011

Mục Lục

- * Thư của Hồ Chủ tịch gửi Hội nghị Cán bộ Y tế 1
ngày 27/2/1955
- * Bài phát biểu của đồng chí Tô Huy Rứa, Ủy 2
viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng,
Trưởng ban Tổ chức Trung ương tại Hội nghị
toàn quốc tổng kết công tác bảo vệ, chăm sóc
sức khỏe cán bộ năm 2011 và triển khai
nhiệm vụ năm 2012 (ngày 12 tháng 01 năm
2012)
- * Mô hình bệnh tật và công tác bảo vệ, chăm 5
sóc sức khỏe cán bộ
- * Chủ tịch Hồ Chí Minh với trí thức ngành Y 7
- * Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ 9
Chí Minh: Cán bộ y tế thi đua làm theo lời
Bác
- * Xứng đáng với danh hiệu Anh hùng lao động 12
trong thời kỳ đổi mới
- * Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Bình 15
Dương: Hướng đi đúng và cách làm hiệu quả
- * Dinh dưỡng hợp lý: Chìa khóa bảo vệ, nâng 17
cao sức khỏe và tuổi thọ đối với người cao
tuổi
- * Làm gì để gìn giữ “một góc con người” 21
- * Hội thảo đánh giá kết quả 10 năm thực hiện 25
Quyết định số 27-QĐ/TW của Ban Bí thư
Trung ương Đảng
- * Hội nghị Tổng kết công tác bảo vệ, chăm sóc 27
sức khỏe cán bộ năm 2011, phương hướng
nhiệm vụ năm 2012
- * Nghiên cứu, khảo sát, trao đổi học tập kinh 28
nghiệm mô hình tổ chức hoạt động chăm sóc,
điều trị và an dưỡng cho cán bộ cao cấp tại
Trung Quốc

Cơ quan chủ quản báo chí:

Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương
Địa chỉ: 04 Thiền Quang, Hai Bà Trưng, Hà Nội
Điện thoại: 08044600
Fax: 08044185
Email: bantinsuckhoeck@yahoo.com

In 1.500 bản, khổ 19X 27cm tại Công ty Cổ phần In truyền
thông Việt Nam, 34A, Nguyễn Khoái-Hai Bà Trưng- Hà Nội
Giấy phép số 84 ngày 17/11/2011
In xong và nộp lưu chiểu tháng 2/2012.

Đồng chí Nguyễn Quốc Triệu, Trưởng ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương điều hành Hội thảo đánh giá 10 năm thực hiện Quyết định số 27-QĐ/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng về bảo vệ sức khỏe cán bộ

Đồng chí Nguyễn Quốc Triệu, Trưởng ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương điều hành Hội nghị toàn quốc tổng kết công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ năm 2011 và triển khai nhiệm vụ năm 2012